

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (обов'язкова)
ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО ЖИТТЯ СУСПІЛЬСТВА
Обсяг освітнього компоненту (5 кредитів /150 годин)
Вид контролю – екзамен

Освітня програма «Маркетинг»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 Маркетинг

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Губарь Олена Василівна, доцент, к.е.н.

Контактна інформація:

- +38(095)4456460;
- elenagubar.zntu@gmail.com;
- V корпус, а. 539

Час і місце проведення консультацій:
За розкладом консультацій або онлайн

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи економічного життя суспільства» має вступний характер у здобуванні фахових знань, створюючи підґрунтя для вивчення спеціальних теоретичних та прикладних курсів з економіки. Вона передбачає засвоєння основних положень сучасної теорії ринкової економіки, понятійно-категоріального апарату економічної науки, основних законів та закономірностей економіки та оволодінні навичками аналізу та оцінювання економічної діяльності на різних рівнях господарювання, дослідження впливу суспільних інституцій на якість соціально-економічних процесів у сучасному суспільстві.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи економічного життя суспільства» є комплексне вивчення генези та сутності економічних явищ і процесів економічного життя суспільства, основ ринкової економіки, ґрунтовне пізнання проблем ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні людських потреб, що невідмінно зростають.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати **загальні компетентності**:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ЗК4.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК11.Здатність працювати в команді
ЗК13.Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові компетентності:

- СК3.** Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі
СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими
СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу
СК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності
СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.
СК16. Здатність реалізовувати маркетингову діяльність підприємства в контексті цілей сталого розвитку.

Головним результатом вивчення курсу є засвоєння основоположних категорій і понять економічної науки, розуміння основних законів і закономірностей розвитку економіки та оволодіння початковими навичками аналізу економічних явищ та процесів у суспільстві.

Очікувані програмні результати навчання:

- РН3.** Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.
РН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
РН21. Орієнтуватися на досягнення цілей сталого розвитку при здійсненні маркетингової діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування знань і компетентностей з даної дисципліни здобувачеві вищої освіти необхідно мати базові суспільствознавчі та історичні знання в обсязі програм середньої освіти та мати навички самостійної роботи з джерелами інформації.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних занять, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1	Вступ (2год)	ПР1 Економіка та економічне життя суспільства (2год)
2	Тема 1. Умови та засоби економічного розвитку суспільства в контексті глобальних цілей сталого розвитку (2год)	ПР2 Основні етапи розвитку економічної науки (2год)
3	Тема 2. Генеза економічних знань у суспільстві (2год)	ПР2 Ідеї основних наукових шкіл та їхня роль у розвитку економічних знань (2год)
4	Тема 3. Суспільне виробництво (4год)	ПР3 Суспільне виробництво (2год)
5		ПР4 Економічні системи (2год)
6	Тема 4. Відносини власності та системний устрій економіки (2год)	ПР4 Відносини власності (2год)
7	Тема 5. Ринок як форма організації товарної економіки (2год)	ПР5 Ринкова економічна система: устрій та принципи функціонування (2год)
8		

Змістовий модуль 2		
9	Тема 6. Виробництво в умовах ринку. Витрати, доходи та прибуток (2год)	ПР6 Виробництво в умовах ринку. Витрати, доходи та прибуток (2год)
10	Тема 7. Циклічність економічного розвитку (2год)	ПР7 Економічні цикли (2год)
11	Тема 8. Фінансова система держави та грошово-кредитні відносини (2год)	ПР8 Фінансова система держави та грошово-кредитні відносини (2год)
12	Тема 9. Розподіл доходів у ринковій економіці. Проблема багатства та бідності у суспільстві (2год)	ПР9 Доходи у ринковій економіці (2год)
13	Тема 10. Держава та її економічні функції (2год)	ПР10 Роль держави в ринковій економіці (2год)
14	Тема 11. Сучасне світове господарство та тенденції його розвитку (2год)	ПР11 Сучасне світове господарство та тенденції його розвитку (2год)
15	Тема 12. Глобальні проблеми та їхній вплив на сталий економічний розвиток України (2год)	ПР11 Глобальні проблеми розвитку економіки (2год) ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Теми занять	Види самостійної роботи	Контрольні заходи
1	Вступ Економіка та економічне життя суспільства	Опрацювання матеріалів лекції та підручників	Виконання практичних завдань, опитування
2	Тема 1. Умови та засоби економічного розвитку суспільства в контексті глобальних цілей сталого розвитку	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Написання есе опитування
3	Тема 2. Генеза економічних знань у суспільстві	Пошук та аналіз додаткової літератури	Презентації
4	Тема 3. Суспільне виробництво	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Виконання практичних та творчих завдань
5	Тема 4. Відносини власності та системний устрій економіки	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Опитування виконання практичних та творчих завдань
6	Тема 5. Ринок як форма організації товарної економіки	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Модульна контрольна робота 1
7	Тема 6. Виробництво в умовах ринку. Витрати, доходи та прибуток	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Виконання практичних та творчих завдань
8	Тема 7. Циклічність економічного розвитку	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Опитування виконання творчих та практичних завдань
9	Тема 8. Фінансова система держави та грошово-кредитні відносини	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Виконання практичних завдань, опитування
10	Тема 9. Розподіл доходів у ринковій економіці. Проблема багатства та бідності у суспільстві	Пошук та аналіз додаткової літератури	Виконання індивідуальних домашніх завдань
11	Тема 10. Держава та її економічні функції	Опрацювання матеріалів лекції, підручників та додаткової літератури	Виконання творчого завдання, опитування
12	Тема 11. Сучасне світове господарство та тенденції його розвитку	Пошук та аналіз додаткової літератури	Модульна контрольна робота 2

13	Тема 12. Глобальні проблеми та їхній вплив на сталий економічний розвиток України	Пошук та аналіз додаткової літератури	Презентації, дискусії
14	Підсумок	Опрацювання матеріалів навчального курсу	Колоквіум

Перелік завдань за темами та кінцеві терміни їх підготовки вказані у розділі дисципліни на платформі Moodle - <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4837>.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Матеріали лекцій та презентації з тем дисципліни «Основи економічного життя суспільства» - <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4837>

2. Практична робота №1-7, творчі та індивідуальні завдання з тем курсу. - <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4837>

Літературні джерела:

1. Губарь О.В. Аналіз розвитку ІТ-аутсорсингу в Україні в умовах глобалізації бізнесу // Підприємництво та інновації. – № 11-1, 2020. – С. 69-72. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.10>

2. Губарь О.В. Вплив глобалізації та регіоналізації на розвиток національної економіки України // Науковий погляд: економіка та управління. - №2 (68), 2020. – С. 17-22. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2020-68-3>

3. Економічна теорія: Політекономія. Підручник / за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 9-те вид., доповн. К.: Знання, 2014. 710 с.

4. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.-еко. ун-т, 2017. 608 с.

5. Економічна теорія: Підручник для вищої школи / за заг. ред. М.О. Соколова, М.І. Горлача. К.: Центр учбової літератури, 2017. 532 с.

6. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Політекономія: навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 270 с.

7. Економічна теорія. Політекономія / В. Семененко, Д. Коваленко, В. Бугас, О. Семененко. К.: Центр учбової літератури, 2019. 428 с.

8. Економічна теорія: навч. посібник / О.А. Кулініч, Н.М. Зарецька, О.В. Нікітіна; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2016. 200 с.

9. Економічна теорія: навч. посібник / В.П. Якобчук. 3-тє вид., перероблене. К.: Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.

10. Основи економічної науки / Н. Мацелюх, О. Розум, І. Максименко, М. Теліщук. К.: Центр учбової літератури, 2019. 324 с.

11. Черняєва, О., Кулініч, Т., Гуцул, Т., Корольков, В., Губарь, О. (2023). Інноваційні перетворення економіки України в умовах глобалізації: теоретико-аналітичні аспекти. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(48), 249–257. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3977>.

12. Olena Gubar. The importance of financial lever in the management of alternative energy development / V. Metelytsya, O. Gubar, V. Chaban, O. Perederii, Y. Hryhorenko // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, Vol 2, No 33 (2020) DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206687>

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти впродовж вивчення курсу

Поточні завдання та самостійна робота													Підсумковий контроль (екзамен)	
МОДУЛЬ 1						МОДУЛЬ 2								
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	КР 1	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	КР 2	100
6	10	6	8	10	10	5	5	6	4	5	7	8	10	
50						50								
100														

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки здобувача освіти. Система оцінювання включає: 1) виконання усіх видів завдань поточного контролю, самостійної роботи впродовж семестру – 100 балів; 2) екзамен – 100 балів.

Умовами допуску до підсумкових контрольних заходів є виконання творчих завдань та практичних робіт, виконання самостійної роботи.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену складає 30 балів зі 100.

Вид підсумкового контролю з дисципліни - **екзамен**. Екзаменаційний білет включає 25 тестових завдань по 2 бали за кожне (максимально 50 балів) та три фахових завдання: одне на визначення правильності тверджень з поясненнями (30 балів) два – на знання понятійно-категоріального апарату (по 10 балів за кожне).

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

В разі, якщо здобувач вищої освіти проходить додаткове навчання (неформальна та/або інформальна освіта) на освітніх платформах (наприклад, Prometheus), в інформаційних центрах, вивчає дисципліни в інших закладах освіти в межах академічної мобільності, приймає участь у науковій роботі кафедри, то результати додаткового навчання та активності можуть бути зарахованими або як певна частина годин дисципліни, що відводиться на самостійну роботу, або врахована під час модульного контролю та екзамену.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки с здобувачів вищої освіти відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4837>.